

Monilukutaitoa ja mobiilia oppimista edistämässä Helsingin Oivalluksia eskarista! -hanke

Helsingin kaupungin varhaiskasvatuksessa on käynnissä joulukuun 2016 loppuun asti Oivalluksia eskarista! -hanke, jossa on kehitetty yhdessä päiväkotien kanssa tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntäviä pedagogisia käytäntöjä ja oppimisympäristöjä esiopetuksessa sekä vahvistettu varhaiskasvattajien mediapedagogista osaamista ja lasten monilukutaidon kehittymistä.

Hankkeessa työskennellyt nelihenkinen projektitiimi on kouluttanut ja tuottanut materiaalia sekä ohjannut ja tukenut käytännönläheisesti varhaiskasvattajia erityisesti esiopetuksen uuden opetussuunnitelman käyttöönotossa ja sen mukaisen toimintakulttuurin kehittämisessä.

Työpajassa kuullaan hankkeen toimintamallista ja kokemuksista sekä tutustutaan itse kokeillen erilaisiin tapoihin ja välineisiin, joilla voidaan rikastuttaa pienten lasten oppimista ja monilukutaidon kehittymistä.

Työpajan kouluttajina toimii Oivalluksia! -tiimi Helsingin varhaiskasvatusvirastosta:

Heli Hemilä, Jerkka Laakkonen, Jarno Tossavainen & Johanna Sommers-Piironen

TIETOA HANKKEESTA

Oivalluksia eskarista! – monilukutaitoa ja mobiilia oppimista edistämässä on OKM:n tuella toteutettu esiopetuksen toimintakulttuurin kehittämishanke ajalla 1.8.2015–31.12.2016.

Hankkeen tavoitteena on ollut vahvistaa uudistuvan opetussuunnitelman edellyttämää osaamista esiopetuksessa:

- kehittää tieto- ja viestintätekniologian (TVT) käyttöä ja mediakasvatusta luontevaksi ja kiinteäksi osaksi helsinkiläistä esiopetusta
- vahvistaa henkilöstön mediapedagogista osaamista
- edistää lasten ja vanhempien osallisuutta

Lähtökohdat kehittämistoiminnalle

- Koko organisaation osallistaminen kehittämiseen: viraston ja alueiden johtoryhmät, asiantuntijat ja viestintä, päiväkodit ja esiopetustiimit, lapset ja vanhemmat
Koko esiopetus mukana – yli 200 päiväkotia, yli 300 esiopetusryhmää
- Toiminta nivoutuu viraston strategisiin tavoitteisiin sekä pedagogista yhteistyötä tukeviin rakenteisiin ja käytäntöihin.
- Keskeisinä toimintatapoina yhteisöllinen tiedontuottaminen, oman työn reflektointi sekä osaamisen jakaminen ja näkyväksi tekeminen
- Kantavana voimana lasten mediamaailma ja -kokemukset sekä kasvatus digitaalisessa mediakulttuurissa ja -kulttuuriin

Kehittämisen muodot ja foorumit

- Osaamis- ja kehittämistarpeiden kartoitus
 - Keskeisten toimijoiden tapaaminen – esimiehet ja esiopetuksen lastentarhanopettajat
 - Sähköinen kartoituskysely syksyllä 2015 ja keväällä 2016
 - Lasten osallisuus – hankenimen ja logon suunnittelu
- Kehittämistoiminta
 - Kaikille varhaiskasvattajille suunnatut mediakasvatuskoulutukset
 - Esiopetusväen alueelliset kehittämisprosessit ja ohjauskäynnit päiväkoteihin
 - Erilaisia työpajoja kasvattajille, joitakin myös lapsille
 - Kutsuttuna alueiden ja yksiköiden koulutus- ja kehittämistapahtumissa (mm. kehittämispäivät ja asukasfoorumit)
- Yhteisöllinen tiedontuottaminen ja osaamisen jakaminen
 - Keskustelut ja oman työn reflektointi osana jokaista toteutettua tilaisuutta
 - dokumentointi, pedagogisten käytäntöjen jakaminen ja monipuolinen verkkoviestintä
 - verkostoituminen ja materiaalin tuottaminen

Yhdessä opittua ja oivallettua

- Voimaantuminen (media)kasvattajana – tunne ja tietoisuus omasta osaamisesta on vahvistunut, oma lähestymistapa aiheeseen on löytynyt ohjauksen ja vertaistapaamisten kautta
- Osaamisen tunnistaminen, hyödyntäminen ja jakaminen – yhteinen pedagoginen keskustelu ideoita, kokemuksia sekä hyviä käytäntöjä jakaen on tärkeää
- Esimiehillä on tärkeä rooli ja tehtävä pedagogisen keskustelun ja kehittämisen mahdollistajana
- Koko yhteisö mukaan! – avataan käsitteitä yhdessä, tarkastellaan omaa toimintaa uusista näkökulmista, tehdään rohkeita ja luovia kokeiluja niin menetelmien kuin välineidenkin suhteen, sanoitetaan ja tehdään näkyväksi tehtyä työtä ja toimintaa lasten kanssa

Oivalluksia eskarista! -hanke lukuina

- 1470 tykännyt hankkeen Facebook-sivusta
- yli 1000 kuullut esittelyä hankkeesta
- 800 osallistujaa kehittämistapaamisissa (n. 390 eri ihmistä)
- n. 880 osallistunut mediakasvatuskoulutuksiin
- 564 kasvattajaa hyödyntänyt ohjauskäynnin
- n. 570 kasvattajaa osallistunut työpajaan
- 487 kasvattajaa osallistunut kehittämispäivään
- n. 470 lasta osallistunut ohjauskäynnille tai työpajaan
- 197 toteutettua ohjauskäyntiä 189 päiväkotiin
- n. 130 päiväkodista kirjatut mediakasvatussuunnitelmat
- n. 120 vanhempaa osallistunut asukasfoorumin kautta
- 45 alueellista kehittämistapaamista, 32 työpajaa, 18 kehittämispäivää, 11 koulutusta ja 5 asukasfoorumia

Lisätietoa hankkeesta ja kokemuksia lapsiryhmistä

- Verkkoviestinnän kanavat
 - [Oivalluksia eskarista!](#) -sivu Facebookissa
 - [Oivalluksia eskarista! -hankesivusto](#) Wordpress-alustalla, tietoa hankkeen teemoista sekä tarinoita päiväkotien mediakasvatuksesta
- Materiaalit
 - [Sävyisästi yhdessä](#) -mediakasvatusmateriaali yhdessä MLL:n kanssa
 - [Meriseikkailu](#) -materiaalin tuottaminen pk Ylä-Malmin toimintamallista
 - [Materiaali- ja linkkipankki](#) Pearltrees-palvelussa muiden tuottamasta opetusmateriaalista
- Hankkeeseen liittyvät jutut mediassa
 - [Kohteesta tekijäksi](#) -juttu monilukutaidosta, Opettaja-lehti nro 24/2015
 - [Mediaosaaminen kiinteäksi osaksi esiopetusta](#), juttua hankkeesta, Lastentarha 2/2016
 - [Opiniolo eskarista](#) -juttu esiopetuksesta ja hankkeesta, Opettaja-lehti nro 16/2016
 - [OIVALLUKSIA ESKARISTA! Varhaispedagogiikan kehittämistä lasten mediasuhteiden näkökulmasta](#) -artikkeli Nuorisotutkimusseuran kirjassa *Solmukohtia. Näkökulmia lasten mediakulttuurien tutkimusmenetelmiin ja mediakasvatukseen*

Työpajan toiminnalliset esimerkit

- Mediasuhteet ja niiden käsittely
 - Lapsuuden mediahahmo – oma mediasuhde ja varhaisten mediakokemusten merkitys
 - Lapsille tärkeät mediakokemukset – mediakokemusten käsittely lisätyn todellisuuden avulla
- Monilukutaitoa luontevasti osana esiopetusta
 - case Katajanokka – kuvaseikkailuja itse rakennetussa kaupungissa
- Mobiilia oppimista
 - Liikunnallisia oivalluksia digistä – animaation keinoin mahdoton mahdolliseksi

Oivalluksia eskarista! -hankesivusto

Oivalluksia eskarista! -Facebook